

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum II. Decretalium, Per Triginta Titulos Distributum, In Quo Agitur
De Judiciis, Foro Competenti, Libelli Oblatione, Mutuis petitionibus, ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1708

§. 4.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73001](#)

batum, licet antea de illo nec convictus, nec confessus, nec condemnatus sit, *cit. c. super eo, junct. gl. V. confessus.*

1544.

Not. præterea, eum, qui in criminis perseverat, à testificando tam in causa civili, quam criminali repellit, *c. testimonium 54. b. t. cit.* Requiritur autem, quod sit crimen grave, accusatione, & damnatione dignum, *c. i. dist. 81.* jure civili debet esse continuatum, & frequentatum, Pirhing, *b. t. n. 21.* jure Canonico sufficit quodlibet mortale publicum, aut notorium, Abbas in *c. Testimonium n. 3.* & sufficit unicum, in quo perseveret, *c. testimonium cit.* nec requiritur esse iteratum; sed sufficit, non esse emendatum, pœnitentiâ verâ, vel tantum simulatâ; sic Abbas *cit. n. 2.*

1545.

Not. 2. criminis emendatum pœnitentiâ publicâ, tam in causa civili, quam criminali, *civiliter intentata,* posse testimoniagere; non tamen *inten-*
tatâ criminaliter, quod secundum verum est, et si de jure non sit infamis, modo super criminis per exceptionem probatam fit convictus, vel alias opinio de illo sit gravata; *c. testimonium, junct. gl. V. emendatus, V. Confessus, V. opinio;* excipe 1. nisi sit religionem ingressus. Nam per hoc tollitur suspicio; 2. si agitur de modico præjudicio. 3. ad probandam Rei innocentiam; sic Julius Clarus §. fin. q. 24. n. 20.

1546.

Quarto, si sit emendatus emendatione vitæ, saltem per triennium; Layman *l. i. summae, tr. 5. c. 4. n. 10.* Nam constans, & diuturna emendatio vitæ, sublatu criminis, tollit infamiam, *gl. in c. omnes, 6. q. 1. V. nisi,* intellige, si non sit infamia ipso jure, vel sententiâ *Judicis contracta;* hæc enim non tollitur per pœnitentiam, sed dispensationem Principis, cuius auctoritate irrogata fuit, sic Layman cit. quintò si pars litigans, citata ad videndum testes productos, nihil contra eorum criminis opponat, *L. si quis, C. b. t. junct. gl. V. excipere;* licet eum *Judex possit ex officio repellere in initio, & productione,* nisi nova causa superveniat, si repellendi sunt ex sua culpa; non autem, si ex alio capite; sic Pirhing *b. t. n. 25.* Sexto propter necessitatem, si alii testes habiles haberi non possint; sic Mascar-

dus *conclus. 1356. n. 52.* non faciunt tamen plenam, immo minorem probationem semiplenam; Farinacius de Testibus, *q. 62. n. 73.*

§. 4.

PERJURIO, ut habetur *L. fin. ff. de crim. stellion.* derivatur à verbo *perjurare*, quod est *pejerare, seu falsum jurare.* juxta Lessium *l. 2. c. 42. d. 14.* accipitur 1. late pro omni juramento, cui ex tribus comitibus aliquid deest, sive Veritas, sive justitia, sive judicium 2. propriè pro juramento, cui adest veritas, sive praesens (ut si quis scienter falsum confirmet) sive futura (ut fidem datam, & juramento firmatam sine causa non servet) & in hac acceptione sumunt leges perjurio: quod quidem apud Latinos in rigore committit, tum qui falsum jurat, tum qui promissionem juratam sine causa non servat. Unde juxta Azor. *p. 1. l. 11. c. 12.* quadruplex est perjurio, duplex rigorosum ex defectu veritatis, præsentis & futuræ: duplex impro prium ex defectu justitiae, & judicii, quibus positis;

Perjurus est, qui falsum juramento confirmavit; hinc qui semel perjurium commisit, sive assertorium, sive contra promissionem, non est idoneus testis in causa civili, *c. quicunque, 6. q. 1. c. Parvuli, 22. q. 5. c. Ex parte. 7. b. t. junct. gl. V. de perjurio;* colligitur ex casu, dicto c. 7. relato: nam contra Adamum Presbyterum, Rectorem Ecclesiæ Clunodensis, quam canonice adeptus, amplius triginta annis possederat, miles quidam literas Papales impetravit, dissimulato, quod esset Laicus. In literis iis destinatis ad Judices delegatos continebatur, si dictus Presbyter filius esset illius, qui proxime in Ecclesia ministravit, aut si publicè fornicariam seu concubinam haberet, ipsum ab Ecclesia illa amoverent; postea miles per Procuratorem, lite motâ, quosdam laicos infames, ut testes produxit; sed quavis contra ipsos Presbyter excepit, quod alii eorum manifesti latrones, & raptiores essent; alii autem jam ante de perjurio in judicio commissio convicti, idque

idque probare vellet Presbyter : tamen Judices testes receperunt, & non obstante appellatione, Presbytero, dum absens esset, Ecclesiam adjudicarunt: quamobrem mandavit Eugenius III. aliis Judicibus, si haec vera esse cognoverint, ut priorum *Judicum rescissā sententiā*, non obstantibus literis confirmationis, si interea à Pontifice imperatæ fuerint, eidem Ecclesiam restituant, & adversariis silentium imponant. Sin autem res aliter se habeat, tunc causam audiant, & juridicè definiant; quod si dictus Presbyter testes pro causa sua adducere velit, eos recipient, moneantque, ut coram ipsis veritatem edificant.

Idem confirmatur ex c. *testimonium* §4. b.t. ubi dicitur: si testi ab una parte producto pars adversaria objiciat *crimen*, repelliri debere tam in causa civili, quam in criminali, si in crimine adhuc perseveret; sin autem emendatus sit, eumque *infamia non comitetur*, non esse repellendum in causa civili, neque cum de crimine agitur civiliter, excepto *periurii crimine*; in criminali autem causa, si testis in judicio antea de crimine convictus fuerit, vel illud confessus, aut si nunc de ipso demonstratur à parte opponente, & excipiente, aut si opinio ejus gravata sit, propterea quod aliquando propter crimē à testificando repulsus fuerit, his casibus, licet in causa civili non repellatur, tamen in causa criminali etiam tunc emendatum repelliri posse.

Ex hoc deducitur *periurum* esse testimoniūm inhabilem. 1. etiam si esset emendatus, & de perjurio pœnitentiam egisset, cit. c. *testimonium*, junc. gl. V. *perjurii*. Non enim potest esse erga homines fidelis, qui Deo exitit infidelis; Reg. 8. in 6. secundò à fortiori in casu, quo fuisse *perjurus in judicio*; Abbas in c. *testimonium* b.t. n. 7. tertio, ut etiam in criminalibus exceptis non sit testis idoneus; Gloß. in c. *Per tuas*, de Simon. V. *furti*, & *adulterii*; quartò, ut *perjuri* depositio non solum non ad torturam, sed nec ad inquisitionem, vel ad capturam indicium faciat; Mascardus de probat. concl. 1168. à n. 5. & Farinacius cit. à n. 188. quinto, ut nec

contra alium *perjurum* sit testis idoneus, gloß. fin. in cit. c. *testimonium*. Si quæras, an saltem in casu torturæ, quam testis *perjurus* afficitur, hic perjurii defectus purgerur, ut ejus depositio recipiatur contra alium in causa criminali ad formandam contra illum inquisitionem, vel torturam? Resp. quod non, quia caret fundamento testimonii, quod est dignitas fidei facienda, c. *testimonium* b.t. Nota autem dicta procedere de *perjuro*, qui violavit juramentum, quod sine peccato impleri poterat; non autem, si violavit juramentum illicitum, vel temerarium; sic Fe-linus in cit. c. *testimonium*, à n. 7.

§. 5.

Quid dicendum de accusato in criminē gravi?

R Esp. quod talis pendente accusatiōne criminis infamiam irrogantis, non sit idoneus testis in alia causa criminali, nisi in criminibus exceptis, c. non debet, fin. b.t. Nam in causis criminalibus testes debent esse sine omni suspicione, & nota infamiae; Gloß. ibid. V. pendente accusatione. Nam ejusmodi accusatus, nisi innocentiam suam ostenderit, ab accusando quoque, & Ordinum susceptione repellitur, ut habetur in textu, ibi: *non debet quis in criminibus* (nisi forsitan in exceptis) *ad testificandum admitti, pendente accusatiōne de criminē contra ipsum*: cum etiam accusati (nisi prius se probaverint innocentes) ab accusatione, & susceptione Ordinum repellantur.

Dictam doctrinam extende. 1. ad eum, contra quem à Judice ex officio inquiritur; tales enim inquisitionem præcedere debet *infamia criminis*, per dicta lib. 5. tit. 1. secundò ad eum, qui sive judicialiter, sive charitable denunciatus est de crimine; nam pendente tali denuntiatione illius fama redditur dubia, quin tunc sit omni exceptione major; & contra tales est malævitæ presumptio major, quam contra accusatum; cum denuntians presumatur procedere non animo pœnae, sed charitatis, & boni Zeli. 3. ad eum, cui opponitur exceptio commissi criminis;